

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasamızın 98. maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de kamu kaynaklarının yönetimine dair ciddi soru işaretleri oluşmuştur. Özellikle kamu bankaları aracılığıyla verilen ve geri ödenmeyen krediler, hem mali disiplini zedelemekte hem de devletin vatandaş nezdindeki güvenilirliğini sarsmaktadır.

Ziraat Bankası'nın 2020 yılı verilerine göre 187,7 milyar TL kambiyo zararı ve 13,8 milyar TL tahsil edilemeyen kredi bulunduğu iddia edilmiştir. Bu kredilerin büyük kısmının siyasi bağlantılı gruplara ait olduğu ileri sürülmektedir. Benzer şekilde, Vakıfbank ve Halkbank gibi diğer kamu bankalarının da bilanço dışı riskleri kamuoyunun denetiminden uzak tutulmaktadır.

Sayıştay raporlarında, kamu bankalarının tahsis, teminat ve takip süreçlerinde ciddi eksiklikler tespit edilmiştir. 2023'te yapılan açıklamalarda, yalnızca ilk 5 büyük medya grubunun kamu bankalarından yaklaşık 5 milyar TL'lik kredi kullandığı ve bu kredilerin geri dönüş oranlarının belirsiz olduğu belirtilmiştir.

Türkiye, 2024 yılında Transparency International tarafından hazırlanan Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 34/100 puanla 180 ülke arasında 115. sırada yer almıştır. Bu seviye, hem kamu yönetimi kalitesine hem de yargının tarafsızlığına dair ciddi endişeler yaratmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığın muhalif siyasetçilere, gazetecilere ve sivil toplum aktörlerine yönelik hızlı ve agresif soruşturma süreçleri yürütmesi; buna karşın kamu kaynaklarının kötüye kullanımı iddialarına ilişkin etkili bir yargı sürecinin işletilmemesi, hukuk devleti ilkesine aykırı bir ikili standart izlenimini güçlendirmektedir.

Buna göre;

- 1- Ziraat Bankası'nın 2020 yılı itibarıyla kayıtlara geçen 13,8 milyar TL tahsil edilemeyen krediye ilişkin hangi adli ve idari soruşturmalar yürütülmektedir?
- 2- Bu kredilerin kaç adedi siyasi bağlantılı kişi veya şirketlere aittir? Bu kişilerin isimleri kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
- 3- Sayıştay'ın 2021–2023 raporlarında kamu bankalarıyla ilgili tespit ettiği usulsüzlüklerin kaç hakkında Bakanlığınız tarafından soruşturma başlatılmıştır?
- 4- 2020–2024 yılları arasında kamu bankalarından kredi alan medya kuruluşları hangileridir? Bu kredilerin toplam tutarı ve geri ödeme oranı nedir? Bunlarla ilgili Bakanlığınıza yansıyan herhangi bir ihbar ya da şikayet var mıdır?
- 5- Transparency International Yolsuzluk Algı Endeksi'nde Türkiye'nin 2024 yılında 115. sırada yer almasının temel nedenleri hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Bu durumu düzeltmeye dönük hangi somut reform planları mevcuttur?
- 6- Son üç yılda kamu yolsuzluğu iddialarıyla ilgili kaç kamu görevlisi hakkında soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmanın ne kadarı sonuçlanmıştır?
- 7- Kamudaki yolsuzluklara ilişkin başlatılan soruşturmanın sayısı ve açılma gerekçeleriyle ilgili istatistikler nelerdir? Bu soruşturmalara konu olan suçların mali karşılığı takriben ne kadardır?